

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3032

Vragen van het lid **Joseph** (Nieuw Sociaal Contract) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de gebrekkige naleving van de Europese toegankelijkheidswetgeving (EAA)* (ingezonden 10 juli 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Pouw-Verweij** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 8 september 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 2778.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het artikel van de NOS, «Websites en automaten zijn vaak moeilijk met een beperking, ondanks nieuwe wet»?¹

Antwoord 1

Ja, ik heb kennisgenomen van het artikel.

Vraag 2

Klopt het dat uit recent Europees onderzoek blijkt dat 93 procent van de Nederlandse websites niet voldoet aan de toegankelijkheidscriteria zoals gesteld in de EAA? Hoe beoordeelt u deze uitkomst in het licht van de rechten van mensen met een beperking en de naleving van het VN-verdrag Handicap?

Antwoord 2

Het klopt dat uit het onderzoek blijkt dat 93 procent van de Nederlandse websites niet geheel toegankelijk is voor iedereen. Op het gebied van digitale toegankelijkheid moeten nog grote stappen gezet worden. De inwerkingtreding van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn op 28 juni 2025 zie ik als een belangrijke stap om de toegankelijkheid te verbeteren. De Europese Toegankelijkheidsrichtlijn geldt voor marktpartijen, oftewel voor de private sector. Dit betekent dat deze richtlijn alleen van toepassing is op specifieke producten en digitale diensten van marktpartijen, en niet op overheidsinstanties. Overheidsinstanties moeten reeds voldoen aan de toegankelijkheidseisen zoals

¹ NOS, 28 juni 2025, «Websites en automaten zijn vaak moeilijk met een beperking, ondanks nieuwe wet» (nosnl/artikel/2572793-websites-en-automaten-zijn-vaak-moeilijk-met-een-beperking-ondanks-nieuwe-wet)

opgenomen in het Besluit digitale toegankelijkheid overheid. Overheidswebsites en apps voldoen voor 59% aan de wettelijke verplichting. Dit zijn alle websites en apps met Status A, B of C.

Samen met mijn collega bewindspersonen zet ik mij in om belemmeringen in de samenleving waar mensen met een beperking mee te maken hebben weg te nemen. Ook op het gebied van digitale toegankelijkheid. Dit doe ik door het uitvoeren van de maatregelen die in de Werkagenda VN-Verdrag Handicap staan. Deze werkagenda is recentelijk naar uw Kamer gestuurd.² Met implementatie van het Besluit digitale toegankelijkheid overheid en van de maatregelen die zijn opgenomen in de Werkagenda VN-Verdrag Handicap, onderstreept het Ministerie van BZK de urgentie om de digitale toegankelijkheid voor mensen met een beperking te verbeteren. Om dit te bereiken, richt het Ministerie van BZK zich de komende jaren onder meer op de uitvoering van het Nationaal Actieplan WebBeleid (NAWB): een integrale aanpak op de digitale toegankelijkheidsstandaard, veiligheidsstandaarden en domeinbeheer. Met het NAWB versnelt de overheid de adoptiegraden ten aanzien van onder meer digitale toegankelijkheid bij de overheid. Denk aan enkele generieke oplossingen die worden getroffen, zoals NLdoc (een voorziening om documenten om te zetten naar een toegankelijke variant) en het NL Design System (gericht op het toegankelijk, inclusief en gebruiksvriendelijk ontwikkelen). Ook komt er focus op accessibility by design zodat al in de ontwerpfase rekening wordt gehouden met toegankelijkheid en er zo min mogelijk achteraf moet worden verbeterd. Daarnaast wordt er een Coordinated Accessibility Disclosure opgezet zodat eindgebruikers beter meldingen over digitale toegankelijkheid kunnen doen bij de desbetreffende overheidsorganisatie. Een andere maatregel is het verminderen van het aantal websites. Zo zorgt het NAWB, dat op 1 juli jl. naar uw Kamer is gestuurd, voor een duurzame, robuuste oplossing voor diverse vraagstukken die gaan over webbeheer en toegankelijkheid.³

Vraag 3

Welke maatregelen heeft u genomen om bedrijven en overheidsorganisaties tijdig te informeren over hun verplichtingen onder de EAA? Acht u het acceptabel dat veel bedrijven pas recent op de hoogte raakten?

Antwoord 3

Op de website van de Rijksoverheid zijn burgers en bedrijven op de hoogte gesteld van de verplichtingen van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn. Bijna alle toezichthouders hebben voorafgaand aan de inwerkingtreding van de richtlijn bedrijven begeleiding geboden en hen opgeroepen om zich voor te bereiden op de nieuwe regels. Daarnaast hebben VNO-NCW en MKB-Nederland webinars gepubliceerd waarin bedrijven informatie krijgen over aan welke toegankelijkheidsverplichtingen zij dienen te voldoen. Tevens zijn bedrijven via bewustwordingscampagnes geïnformeerd over de aanstaande wijzigingen.

Bedrijven hebben een eigen verantwoordelijkheid om kennis te nemen van aanstaande wet- en regelgeving waar zij aan dienen te voldoen. De Europese Toegankelijkheidsrichtlijn is in 2019 vastgesteld en de Nederlandse implementatiewetgeving is in 2024 vastgesteld en gepubliceerd. De Europese Toegankelijkheidsrichtlijn is niet van toepassing op overheidsorganisaties en zij zijn daarom niet gericht geïnformeerd.

Vraag 4

Wordt bij de voorbereiding van nieuwe wet- en regelgeving standaard expliciet getoetst aan de toegankelijkheidsvereisten uit de EAA en het VN-verdrag Handicap? Zo ja, hoe is dit geborgd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Bij het opstellen van wet- en regelgeving moet altijd worden nagegaan of de voorgenomen regeling verenigbaar is met hoger recht, zoals het VN-Verdrag Handicap.⁴ In de fase van voorbereiding zijn er verschillende momenten

² Kamerstukken II 2024/2025, 24 170, nr. 362.

³ Kamerstukken II 2024/2025, 26 643, nr. 1360.

⁴ Zie aanwijzing 2.15 van de Aanwijzingen voor de Regelgeving.

waarbij toetsing door anderen dan het ministerie plaatsvindt.⁵ Burgers en bedrijven worden geconsulteerd en er wordt advies gevraagd van diverse adviesorganen, toezichthouders of andere instanties. Ook kan advies worden gevraagd aan het College voor de Rechten van de Mens. Na deze consultatiefase vindt een wetgevingstoets plaats waarbij getoetst wordt op rechtsstatelijke en bestuurlijke kwaliteit. Dit omvat ook de toetsing op constitutionele, Europeesrechtelijke en internationaalrechtelijke aspecten, waaronder het VN-Verdrag Handicap. Tot slot wijs ik op de advisering van de Afdeling advisering van de Raad van State. Het beoordelingskader van de Afdeling bestaat uit vier onderdelen: een beleidsanalyse, een constitutionele en juridische analyse, een uitvoeringsanalyse, en een analyse van de gevolgen voor de rechtspraak. Bij de constitutionele en juridische analyse kijkt de Afdeling onder meer of het voorstel past binnen hogere regelgeving, waaronder de Grondwet, het Statuut van het Koninkrijk en mensenrechtenverdragen.

Wat betreft de toetsing van regelgeving aan de implementatiewetgeving van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn merk ik op dat deze wetgeving verplichtingen oplegt aan bedrijven. Er wordt bij de totstandkoming van nieuwe regelgeving daarom niet expliciet getoetst aan de toegankelijkheidseisen die voortvloeien uit de richtlijn. De richtlijn is gebaseerd op het VN-Verdrag Handicap, daardoor zijn de grondbeginselen van de richtlijn wel onderdeel van de toetsing aan het internationaal recht.

Vraag 5

Hoe stevig gaan toezichthouders, zoals de Autoriteit Consument en Markt (ACM), de Autoriteit Financiële Markten (AFM), de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI), de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en het Commissariaat voor de Media, daadwerkelijk handhaven op de naleving van de toegankelijkheidswetgeving? Hebben zij voldoende mandaat, capaciteit en bevoegdheden? Zo niet, hoe bent u dan van plan de naleving van de EAA te garanderen?

Antwoord 5

Toezichthouders bepalen zelf hoe zij toezicht houden en op basis van welke signalen zij acteren. Het kan bijvoorbeeld gaan om eigen onderzoek, meldingen van burgers, meldingen van andere toezichthouders, ook uit andere EU-landen of signalen van belangenorganisaties. De toezichthouders hebben voldoende mandaat, capaciteit en bevoegdheden om te handhaven op de naleving van toegankelijkheidsvereisten. De implementatiewetgeving voorziet in de gebruikelijke handhavingsinstrumenten.

Vraag 6

Deelt u de analyse dat veel digitale en fysieke diensten fundamenteel ongeschikt zijn voor mensen met een beperking, zoals blijkt uit de ervaringen van de in het NOS-bericht genoemde Tim Kroesbergen en Ferry Molenaar? Wat gaat u doen om deze structurele ontwerpfouten gericht aan te pakken?

Antwoord 6

De analyse dat veel digitale en fysieke diensten niet werken voor iedereen deel ik en dit is zorgelijk. De inwerkingtreding van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn op 28 juni 2025 is een belangrijke stap om ervoor te zorgen dat alledaagse zaken voor iedereen toegankelijk zijn. Het doel van de wet is om de toegankelijkheidsvoorschriften in de hele (digitale) interne markt in Europa te harmoniseren en ervoor te zorgen dat alle burgers in Europa hier de voordelen van kunnen ervaren. Gezien de recente inwerkingtreding is het op dit moment te vroeg om conclusies te trekken over de effecten van de werking van de wet. Ik wacht daarom eerst de praktijkervaringen af en ben voornemens om samen met de andere betrokken ministeries een invoeringstoets op de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn te laten uitvoeren om te onderzoeken hoe de regelgeving in de praktijk uitwerkt.

⁵ Dat deze toetsen of processtappen plaatsvinden is geborgd in de Aanwijzingen voor de Regelgeving (hoofdstuk 7), het Draaiboek voor de Regelgeving (nrs. 16, 19 en 20), en, voor zover het gaat om advisering door de Afdeling, artikel 73, eerste lid, van de Grondwet en artikel 17 van de Wet op de Raad van State.

Vraag 7

Hoe wordt gewaarborgd dat de uitvoering van de EAA en de bredere toegankelijkheidsopgave niet alleen bij het Ministerie van VWS ligt, maar integraal wordt opgepakt door alle relevante ministeries, waaronder de Ministeries van EZK, IenW, BZK en OCW?

Antwoord 7

De implementatiewet van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn is tot stand gekomen door een samenwerking van de Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Financiën, Economische Zaken, Infrastructuur en Waterstaat, Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Justitie en Veiligheid.

Het is nu aan bedrijven om ervoor te zorgen dat zij voldoen aan de toegankelijkheidseisen uit de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn. In de werkagenda VN-Verdrag Handicap, die tot stand is gekomen door een samenwerking van negen ministeries, zijn verdere maatregelen opgenomen om de bredere toegankelijkheidsopgave te bevorderen, zoals bijvoorbeeld het verbeteren van de digitale toegankelijkheid van de overheid.⁶

Vraag 8

Welke concrete werkende voorbeelden uit het buitenland zijn bij de implementatie van de EAA in Nederland betrokken? In hoeverre wordt systematisch gekeken naar effectieve oplossingen uit het buitenland?

Antwoord 8

Bij de implementatie van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn in Nederland zijn geen concrete werkende voorbeelden uit het buitenland betrokken, omdat het om een zuivere implementatie van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn in Nederlandse wetgeving ging.

Nederland neemt sinds de oprichting van het kennisplatform AccessibleEU met interesse kennis van de onderzoeken en evenementen die georganiseerd worden.

Daarnaast richt de Europese Commissie op korte termijn een comité en werkgroep op waar Nederland aan deel zal nemen. De werkgroep heeft tot doel om informatie en goede voorbeelden tussen lidstaten uit te wisselen. Zo wordt systematisch, samen met andere lidstaten, gekeken naar effectieve oplossingen die kunnen bijdragen aan de verdere uitvoering van de (digitale) toegankelijkheidseisen die in de Europese toegankelijkheidsrichtlijn staan.

Vraag 9

Wordt overwogen om, in navolging van andere landen, publieke standaarden en ontwerprichtlijnen te hanteren of beschikbaar te stellen die bedrijven helpen om digitale en fysieke toegankelijkheid structureel te borgen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Er zijn reeds publieke standaarden en ontwerprichtlijnen beschikbaar over zowel digitale als fysieke toegankelijkheid. Op grond van de Implementatiewet toegankelijkheidsvoorschriften producten en diensten en de regelgeving op grond van de Implementatiewet zijn bedrijven verplicht om te voldoen aan de toegankelijkheidseisen die in de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn staan. Nederland heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheden die de richtlijn biedt inzake de bebouwde omgeving en daarom zijn er geen aanvullende wettelijke vereisten op het gebied van fysieke toegankelijkheid vanuit de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn.

Voor digitale toegankelijkheid zijn de Europese digitale toegankelijkheidsnorm EN 301 549 en de internationale norm Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 openbaar en vrij beschikbaar. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties faciliteert daarnaast de NL Design System community, waarin overheidsprofessionals en specialisten gezamenlijke bouwblokken voor websites ontwerpen en verbeteren. Deze bouwblokken dienen te voldoen aan de wettelijke WCAG eisen voor digitale toegankelijkheid. Ook wordt structureel getoetst met eindgebruikers om de gebruiksvriendelijkheid en begrijpelijkheid te waarborgen. Hierbij wordt ook gebruik

⁶ Kamerstukken II 2024/2025, 24 170, nr. 362.

gemaakt van inclusief ontwerpen. Deze bouwblokken worden open source ontwikkeld en zijn daarmee openbaar en vrij beschikbaar. Zie ook het antwoord onder vraag 2.

Om de fysieke toegankelijkheid structureel te borgen zijn in Nederland alle minimum eisen waar gebouwen aan moeten voldoen opgenomen in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Ook voor de bruikbaarheid en toegankelijkheid van gebouwen zijn minimum eisen aan gebouwen gesteld waar gebouwen aan moeten voldoen.⁷ Boven op de Bbl eisen, is begin dit jaar een nieuwe norm voor toegankelijkheid ontwikkeld en gepubliceerd. Dit is door het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening gefinancierd. Deze nieuwe breed gedragen norm bevat 300 bladzijdes met veel voorzieningen die op vrijwillige basis toegepast kunnen worden door de opdrachtgevers en bouwweigenaren in hun ontwerpen en gebouwen, aanvullend op de Bbl eisen.

Vraag 10

Kloppen de hoogtes van de maximale boetes die de handhavingsautoriteiten in het NOS-artikel noemen? Hoe wordt de hoogte van deze boetes bepaald?

Antwoord 10

De genoemde hoogtes van de maximale boetes kloppen. De hoogte van de daadwerkelijk op te leggen boetes hangt af van de situatie, de ernst, duur van de overtreding, verwijtbaarheid en specifieke omstandigheden in het concrete geval. Ook speelt mee of er voorafgaande waarschuwingen zijn gedaan. De boete moet in een redelijke verhouding staan tot de overtreding en voldoende afschrikwekkend zijn. Niet alleen voor de overtreder zelf, maar ook voor andere bedrijven. De hoogte van een boete is daarmee casus specifiek en hangt af van verschillende factoren.

Vraag 11

Hoeveel meldingen over ontoegankelijke digitale of fysieke dienstverlening zijn er het afgelopen jaar ontvangen door toezichthouders? Hoe zijn deze meldingen opgepakt en in hoeveel gevallen is gehandhaafd? Welke cijfers zijn bij u bekend over de meldingsbereidheid van getroffen personen? Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat getroffen personen ook het vertrouwen en de mogelijkheid hebben naar de betreffende handhavingsautoriteiten te stappen?

Antwoord 11

De implementatiewet toegankelijkheidsvoorschriften producten en diensten is op 28 juni 2025 in werking getreden. Op dit moment zijn er nog geen cijfers beschikbaar over het aantal meldingen van burgers. Burgers die een ontoegankelijk product of dienst tegenkomen, moeten dit snel en makkelijk kunnen melden. De toezichthouders hebben meldpunten ingericht, waar burgers sinds 28 juni 2025 meldingen kunnen doen. Op de Rijksoverheid website staat een keuzehulp waarmee burgers door het beantwoorden van een aantal vragen naar de juiste toezichthouder worden verwezen om een melding te doen. Als iemand hulp nodig heeft bij het invullen van de keuzehulp kunnen zij bellen naar het telefoonnummer 1400. Dit is het algemene informatienummer van Informatie Rijksoverheid. Het is niet mogelijk om de meldingsbereidheid van personen in beeld te brengen omdat niet te achterhalen valt wie te maken krijgt met een ontoegankelijk product of dienst.

Vraag 12

Welke rol ziet u voor uitvoeringsorganisaties en inspectiediensten in het vroegtijdig signaleren van ontoegankelijke dienstverlening? Worden deze signalen systematisch verzameld en terugvertaald naar beleid?

Antwoord 12

Bedrijven hebben een meldplicht bij ontoegankelijke diensten. Zij dienen dit te melden bij de toezichthouder. Deze signalen en de burgermeldingen worden systematisch verzameld door de toezichthouder. De opgedane

⁷ Infoblad toegankelijk bouwen | Publicatie | Rijksoverheid.nl

inzichten hieruit worden meegenomen bij het vaststellen van de focus van het toezicht. In de Werkagenda bij het VN-Verdrag Handicap heb ik aangekondigd dat ik voornemens ben om, in samenwerking met de andere betrokken ministeries, een invoeringstoets uit te laten voeren op de implementatie van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn. Het doel hiervan is om na te gaan hoe de regelgeving in de praktijk uitpakt. Als dat nodig is, zal ik de signalen die hieruit komen, terugvertalen naar beleid.

Vraag 13

Bent u bereid om het midden- en kleinbedrijf actief te ondersteunen bij het verbeteren van de digitale toegankelijkheid, bijvoorbeeld door het beschikbaar stellen van een publiek ontwikkelplatform, technische ondersteuning of een toegankelijkheidsvoucher?

Antwoord 13

Om alle (micro)-ondernemingen actief te stimuleren om producten te vervaardigen, in te voeren of te distribueren en diensten te verlenen die voldoen aan de toegankelijkheidsvoorschriften van de Europese toegankelijkheidsrichtlijn, stel ik, zoals de richtlijn vereist, de nodige richtsnoeren en instrumenten op om dit te faciliteren. Dit doe ik in samenwerking met VNO-NCW en MKB-Nederland, de toezichthouders, ervaringsdeskundigen en hun vertegenwoordigende organisaties.

Vraag 14

Herkent u het beeld dat de implementatie van de EAA door veel organisaties wordt gezien als een technische verplichting, in plaats van als een noodzakelijke stap richting inclusie? Welke stappen zet u om die cultuurverandering alsnog te realiseren?

Antwoord 14

Ik herken niet dat de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn door veel organisaties wordt gezien als een technische verplichting. Er zijn ook bedrijven die verder gaan dan de toegankelijkheidseisen die in de richtlijn worden genoemd. De inwerkingtreding van de Europese Toegankelijkheidsrichtlijn in Nederland zie ik als een belangrijke stap naar verdere inclusie. Samen met mijn collega-bewindspersonen neem ik daarnaast verdere maatregelen om het VN-Verdrag Handicap verder te implementeren. Dit staat in de werkagenda VN-Verdrag Handicap die op 11 juli 2025 naar uw Kamer is gestuurd.⁸

Vraag 15

Bent u bereid deze Kamervragen één voor één te beantwoorden binnen een termijn van drie weken?

Antwoord 15

Ja, ik ben bereid om de Kamervragen één voor één te beantwoorden.

⁸ Kamerstukken II 2024/2025, 24 170, nr. 362.